

Tarn – Lot – Aveyron

Puy-l'Évêque
GordonBell/Photography/Stock

De regio's van deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Figeac en de Haut Quercy	blz. 93
2 Cahors en de Quercy Blanc	blz. 179
3 Rodez en de Vallée du Lot	blz. 219
4 De Grands Causses
en de Gorges du Tarn	blz. 289
5 De streek rond Albi
en de Montagne Noire	blz. 371
6 Montauban en omgeving	blz. 449

INHOUD

claudio/istock

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ...6

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

De mooiste reisherinneringen 10

REISPLANNER

Een keuze uit de mooiste routes...18

DE REIS VOORBEREIDEN

REISTIPS26

BEZIENSWAARDIGHEDEN EN ACTIVITEITEN VOOR HET GEZIN..28

NAAR TARN – LOT – AVEYRON

Met de auto 30

Met de trein.....30

Met het vliegtuig.....30

VOOR HET VERTREK

Het weer 31

Nuttige adressen..... 31

Overnachten 32

Uit eten 33

TARN – LOT – AVEYRON VAN A TOT Z

Rubrieken in alfabetische volgorde.....34

MEMO

Evenementen 39

Leestips 41

MEER WETEN OVER TARN – LOT – AVEYRON

TARN – LOT – AVEYRON VANDAAG

Een rijke gastronomie 44

Feesten, tradities en de rugbywereld 52

Een prachtige regio..... 53

NATUUR EN LANDSCHAP

Plateaus, dalen en hellingen..... 56

Natuurlijke rijkdommen 60

Bescherming van het milieu..... 62

GESCHIEDENIS

De verschijning van de mens 64

Van de Galliërs tot de Pax Romana..... 66

Pelgrimsroute naar Santiago de Compostela 66

Het kathaarse epos..... 67

Frans-Engelse strijd..... 69

Godsdienstoorlogen 70

Van de Franse Revolutie tot de huidige tijd 71

KUNST EN CULTUUR

De kunst in wording..... 74

Gallo-Romeinse kunst..... 75

Militaire architectuur 76

Romaanse kunst 77

Gotiek in het zuiden..... 77

De bastides..... 79

Traditionele woningen..... 80

ABC van de architectuur..... 81

Het Occitaans 87

Bekende kunstenaars 88

STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 FIGEAC EN DE HAUT QUERCY

Figeac	96
Marcilhac-sur-Célé	109
Grotte du Pech-Merle	114
Labastide-Murat	116
Les Arques	121
Gourdon	123
Rocamadour	130
Gouffre de Padirac	143
Souillac	146
Grottes de Lacave	152
Martel	154
Carennac	159
Saint-Céré	162
Château de Castelnau-Bretenoux	170
Château de Montal	172
Assier	174

2 CAHORS EN DE QUERCY BLANC

Cahors	182
Luzech	195
Puy-l'Évêque	201
Château de Bonaguil	205
De Quercy blanc	208
Saint-Cirq-Lapopie	213

3 RODEZ EN DE VALLÉE DU LOT

Rodez	222
Sauveterre-de-Rouergue	234
Najac	238
Villefranche-de-Rouergue	241
Belcastel	252
Decazeville	254
Conques	257
Vallée du Lot	264
Entraygues-sur-Truyère	273
Aubrac	280

4 DE GRANDS CAUSSES EN DE GORGES DU TARN

Millau	292
Gorges du Tarn	308
Sainte-Énimie	319
Chaos de Montpellier-le-Vieux	322
Causse Méjean	326
Meyrueis	333
Causse de Sauveterre	339
Sévérac-le-Château	342
Causse du Larzac	345
Roquefort-sur-Soulzon	352
La Couvertorade	356
Nant en de Gorges de la Dourbie	359
Abbaye de Sylvanès	363
Saint-Sernin-sur-Rance	366

5 DE STREEK ROND ALBI EN DE MONTAGNE NOIRE

Albi	374
Lautrec	390
Castres	392
De Sidobre	403
Lacaune-les-Bains	406
Mazamet	409
Montagne Noire	413
Lavaur	421
Gaillac	424
Cordes-sur-Ciel	433
Carmaux	443

6 MONTAUBAN EN OMGEVING

Montauban	450
Moissac	460
Bruniquel	467
Saint-Antonin-Noble-Val	470
Caylus	475
Caussade	480
Montpezat-de-Quercy	483
Lauzerte	486

**RAADPLEEG VOOR
IEDERE PLAATS ONS
ADRESBOEKJE**

Woordenlijst	490
Register	502
Kaarten en plattegronden	511

NIET TE MISSEN

★★★ De reis waard

★★ Een omweg waard

★ Interessant

★★★

Het Musée Pierre Soulages in Rodez

Een unieke museale ruimte, waar u inzicht krijgt in het creatieve proces van een van de grootste hedendaagse kunstenaars. Zie blz. 227

J.-M. Charles/age fotostock/ADAGP, Paris, 2019

★★★★

De kathedraal Sainte-Cécile in Albi

De sobere buitenkant van de kathedraal doet niet vermoeden hoe weelderig het interieur is: muren en plafond zijn overdekt met de rijkste collectie renaissancefresco's van heel Frankrijk. Zie blz. 375

Alberto Loyo/Stock

De Gorges du Tarn

Het uitzicht vanaf het Point Sublime, de 'vorst onder de uitkijpunten', biedt een zeldzaam, grandioos panorama van de Gorges du Tarn, met het Cirque des Baumes, de Pas de Soucy en Les Détroits. Zie blz. 308

De Aven Armand

Een feeëriek ondergronds universum met stalagmieten als palmbomen en cipressen: een woud dat wordt bevolkt door wonderde minerale wezens. Zie blz. 327

F. Charon/hemis.fr

P. Jacques/hemis.fr

Het Viaduct van Millau

Als een vliegende zeilboot uit een sprookje steekt het Viaduct van Millau met ongeëvenaarde lichtheid en elegantie de Tarn over. Zie blz. 293

dodolo/Stock/Éiffage CEW/Foster + Partners

Gouffre de Padirac
K. Thomas/Blickwinkel/age fotostock

♥ **Denk terug aan de paarden** die in de 19de eeuw de schuiten vol koopwaar tegen de stroom in moesten trekken, langs het spectaculaire jaagpad van de Lot, dat tussen St-Cirq-Lapopie en Bouziès in de rotsen is uitgehakt. En bedenk ook dat er plaatsen zijn waar de paarden niet konden komen, zodat de mensen de boten zelf moesten trekken. **Zie blz. 112**

♥ **Leer schapen melken** op de manier zoals dat op de boerderijen rond Roquefort-sur-Soulzon al eeuwenlang wordt gedaan. En constateer met eigen ogen dat geen twee schapen hetzelfde zijn. **Zie blz. 355**

♥ **Bekijk de unieke ramen** van de Abbatiale Ste-Foy in Conques. Ze zijn wit met een patroon van parallelle zwarte lijnen, een ontwerp van Pierre Soulages, die de natuurlijke tinten van de stenen wilde laten uitkomen in plaats van die te verdrinken in de veelkleurigheid van klassieke glas-in-loodramen. **Zie blz. 258**

♥ **Daal 100 m af** in de Gouffre de Padirac en zie hoe het water dit ondergrondse kalklandschap heeft vormgegeven, zodat er vormen zijn ontstaan die de menselijke geest niet had kunnen bedenken. (Bezoek afhankelijk van de waterstand.) **Zie blz. 143**

TOP 5 Wandelingen

1. Pelgrimsroute naar Santiago de Compostela (blz. 261)
2. Gorges du Tarn (blz. 308)
3. Corniche du Causse Noir (blz. 335)
4. Jaagpad langs de Lot (blz. 112)
5. *Voie verte* langs de Garonne (blz. 463)

Mountainbiken op de Causse Noir
J.-P. Azam/hemis.fr

Het jaagpad langs de Lot is uitgehakt in de rotsen
N. Thibaut/Photononstop

Rondrit over de causses

14 dagen

X. Vilaçage fotostock

Route: 1150 km door nog ongerepte natuur

Maison du Grand Fauconnier, Cordes-sur-Ciel
R. Tomlinson/robertharding/age fotostock

Ste-Eulalie-de-Cernon, in de Larzac
Ch. Goupi/age fotostock

● Dag 1 en 2 De Causses du Quercy

Trek een dag uit voor Rocamadour (**blz. 130**). Bezoek de volgende dag de Gouffre de Padirac (**blz. 143**), de Grotte du Pech-Merle (**blz. 114**) of het Château de Vaillac (**blz. 120**). Overnacht in Rocamadour.

● Dag 3 De Causse de Limogne

Steek de Causse de Limogne over via St-Cirq-Lapopie (**blz. 477**). Volg dan de Gorges de l'Aveyron: rijd via Penne en Bruniquel (**blz. 467**) naar St-Antonin-Noble-Val (**blz. 470**). Overnacht in St-Antonin-Noble-Val.

● Dag 4 Cordes-sur-Ciel

Bezoek het prachtige bergstadje Cordes-sur-Ciel (**blz. 433**). Overnacht in Albi (**blz. 374**).

● Dag 5 Albi

Bezoek het oude Albi, de kathedraal Ste-Cécile, het Palais de la Berbie, het Musée Toulouse-Lautrec en het Musée de la Mode (**blz. 382**).

● Dag 6 Rodez

Rijd noordwaarts via het Viaduc du Viaur naar Rodez (**blz. 222**). Bezoek de kathedraal, het Musée Soulagès en het Musée Fenaille. Overnacht in Rodez (**blz. 231**).

● Dag 7 Millau

Steek het hooggelegen Plateau du Lévézou over (**blz. 300**). Bekijk het Viaduc de Millau vanaf het uitzichtterras bij het bezoekerscentrum (**blz. 293**). Overnacht in Millau (**blz. 304**).

● Dag 8 Gorges du Tarn

Volg de Gorges du Tarn (**blz. 308**), die midden tussen de causses liggen. Overnacht in Ste-Énimie of Florac (**blz. 313**).

● Dag 9 Causse Méjean

Bezoek op de Causse Méjean de Aven Armand, de Aven Noir en de Chaos de Montpellier-le-Vieux (**blz. 322**). Overnacht in Millau.

● Dag 10 De Larzac

Steek de Causse du Larzac over (rondrit van de tempeliers en de hospitaalridders, **blz. 345**). Overnacht in La Couvertorade (**blz. 356**) of in Ste-Eulalie-de-Cernon (**blz. 346**).

● Dag 11 De Aubrac

Rijd over het Viaduc de Millau naar het Plateau de l'Aubrac (**blz. 280**). Lunch onderweg in Sévérac-le-Château (**blz. 342**). Overnacht in Aubrac of Laguiolle (**blz. 284**).

● Dag 12 Vallée du Lot

Volg de slingerende weggetjes van de Aubrac en daal aan het eind van de dag af naar de Vallée du Lot. Overnacht in Espalion of Estaing (**blz. 271**).

● Dag 13 Gorges du Lot

Ontdek de Gorges du Lot en de oude stad van Entraygues-sur-Truyère (**blz. 273**). Overnacht in het wijndorp Le Fel (**blz. 274**).

● Dag 14 Conques

Eindig uw rondrit bij de Abbatiale Ste-Foy in Conques (**blz. 257**), een prachtige etappeplaats op de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela (**blz. 66**). Overnacht in Conques (**blz. 263**).

Tip: onder de causses ligt een heel netwerk van grotten, een paradijs voor speleologen – zowel professionals als amateurs. Een bezoek waard!

Tarn – Lot – Aveyron van A tot Z

Voor documentatie kunt u zich het beste wenden tot de **Agences de Développement Touristique** (zie blz. 31).

BERGBEKLIMMEN

De bergachtige omgeving, met name de diepe gorges van de Tarn, zijn een waar paradijs voor klimmers. De toeristenbureaus bieden de alpinisten in het hoogseizoen een scala aan mogelijkheden voor gevorderden en beginners, en tevens trainingen.

Fédération Française de la Montagne et de l'Escalade –

8-10 quai de la Marne - 75019 Parijs - ☎ 01 40 18 75 50 - www.ffme.fr

Comité Départemental du Lot – Montagne Escalade - 430 allée des Soupirs - 46000 Cahors - ☎ 06 37 94 26 84 - <http://cahors.montagne.over-blog.com>.

CAMPERS

Er zijn verschillende routes die u langs de mooiste toeristische bezienswaardigheden leiden. Ze staan vermeld op de kaarten van de Agences de Développement Touristique. Neem contact op via hun websites (zie 'Nuttige adressen', blz. 31).

ESPACES NATURELS SENSIBLES

Het departement Lot kent vijf **Espaces Naturels Sensibles** (ENS - kwetsbare natuurparken).

🌿 Zie *Les Arques, Vallée de la Dordogne, Gourdon, Labastide-Murat en Rocamadour*.

FIETSEN

Als er cols in een route voorkomen, geven borden bij het vertrekpunt informatie over het aantal kilometers en het hellingspercentage. Veel routes zijn ook interessant voor mountainbikers.

Minder vermoeiend zijn de vele routes langs rivieren en kanalen, zoals het fietspad langs de Garonne. Er zijn fietsclubs die tochten met gidsen organiseren:

Fédération Française de Cyclotourisme – 12 r. Louis-Bertrand - 94200 Ivry-sur-Seine - ☎ 01 56 20 88 88 - www.ffvelo.fr

Fédération Française de Cyclisme – 1 r. Laurent-Fignon - CS 40100 - 78180 Montigny-le-Bretonneux - ☎ 08 11 04 05 55 - www.ffc.fr

De departementale afdeling Aveyron heeft in *L'Aveyron à vélo* 24 routes opgenomen (ook te raadplegen op www.tourisme-aveyron.com). Een prachtige route is die langs de tien mooiste dorpen van Frankrijk in de Aveyron: 7 dagen, 700 km! Via www.tourisme-lot.com kunt u *Les boucles lotoises* bestellen (€ 10), een gids met 37 fietsroutes. Via www.tourisme-tarn.com kunt u routes in Tarn downloaden. Kijk ook op www.veloenfrance.fr.

GASTRONOMIE

Culinaire cursussen

Ideaal om de lokale gastronomie en de wijngaarden te ontdekken.

Tarn Tourisme – 10 r. des Grenadiers - 81000 Albi -

☎ 05 63 77 32 30 -

www.tourisme-tarn.com.

Lot Tourisme - Agence de Développement Touristique –
150 r. des Carmes - 46000 Cahors -
☎ 05 65 35 07 09 -

www.tourisme-lot.com.

Cursussen voor de bereiding van ganzenlever. Ze vinden plaats in het weekend of op weekdays en duren meestal 2 tot 3 dagen, in het algemeen tussen oktober en maart. Bij de prijs inbegrepen zijn de lessen over de grondbeginselen (afsnijden, verwerken, conserveren), de maaltijden en het verblijf, maar niet de aankoop van de gans of eend.

Raadpleeg voor een gastronomisch verblijf: www.vacances-tarnaises.fr of www.pour-les-vacances.com.

Markten

Naast de traditionele markten met een overvloed aan eenden- en ganzenvlees en aan rauwe en gekookte lever, zijn er ook weekmarkten met tal van andere streekproducten.

Marché des producteurs de pays – Boeren en ambachtslieden hebben zich verenigd en zijn herkenbaar aan hun logo van een pan tegen een groene achtergrond: www.marches-producteurs.com.

Marché d'exception – De reeds lang bestaande markten van **Cahors** en **Martel** verkopen een diversiteit aan producten en zijn door de Conseil National des Arts Culinaires uitgeroepen tot 'marché d'exception' (bijzondere markt).

Avondmarkt – Ze zijn er niet elke zomer, maar komen op zomerse dagen steeds vaker voor in Cahors, Figeac en St-Céré. Informeer bij het lokale toeristenbureau.

Gastronomische tocht

De 'Traces du fromage' in Laguiole (maart) bestaan uit een gastronomische wandel- of langlauftocht, waarbij de etappes vergezeld gaan van proeverijen van specialiteiten uit Aubrac: *aligot*, vlees en kaas.

Coopérative Fromagère Jeune Montagne

– La Borie Neuve -
12210 Laguiole - ☎ 05 65 44 35 54 -

www.jeune-montagne-aubrac.fr.

GROTTEN EN GOUFFRES

In deze streek mag u een bezoek aan de grotten met hun uitzonderlijke tekeningen en prehistorische sculpturen (Pech-Merle) of aan de natuurwonderen van de gouffres (Foissac, Lacave en Padirac) niet overslaan. In de grotten heerst een constante temperatuur van ongeveer 13 °C, dus kleeft u warm aan.

HISTORISCHE ROUTES

Er zijn verscheidene themaroutes beschikbaar bij de toeristenbureaus of bij de Fédération Nationale des Routes Historiques,

☎ 02 48 65 31 55 -

www.routes-historiques.com.

KANOËN EN KAJAKKEN

U kunt de Dourbie, de Aveyron of de Tarn afvaren.

Fédération Française de Canoë-Kayak et Sports de Pagaie

– 87 quai de la Marne - 94344

Joinville-le-Pont - ☎ 01 45 11 08 50 -

www.ffck.org. Op de website vindt u onder 'Les clubs - Trouver un club' alle clubs van Tarn, Lot en Aveyron en hun coördinaten.

PLEZIERVAART

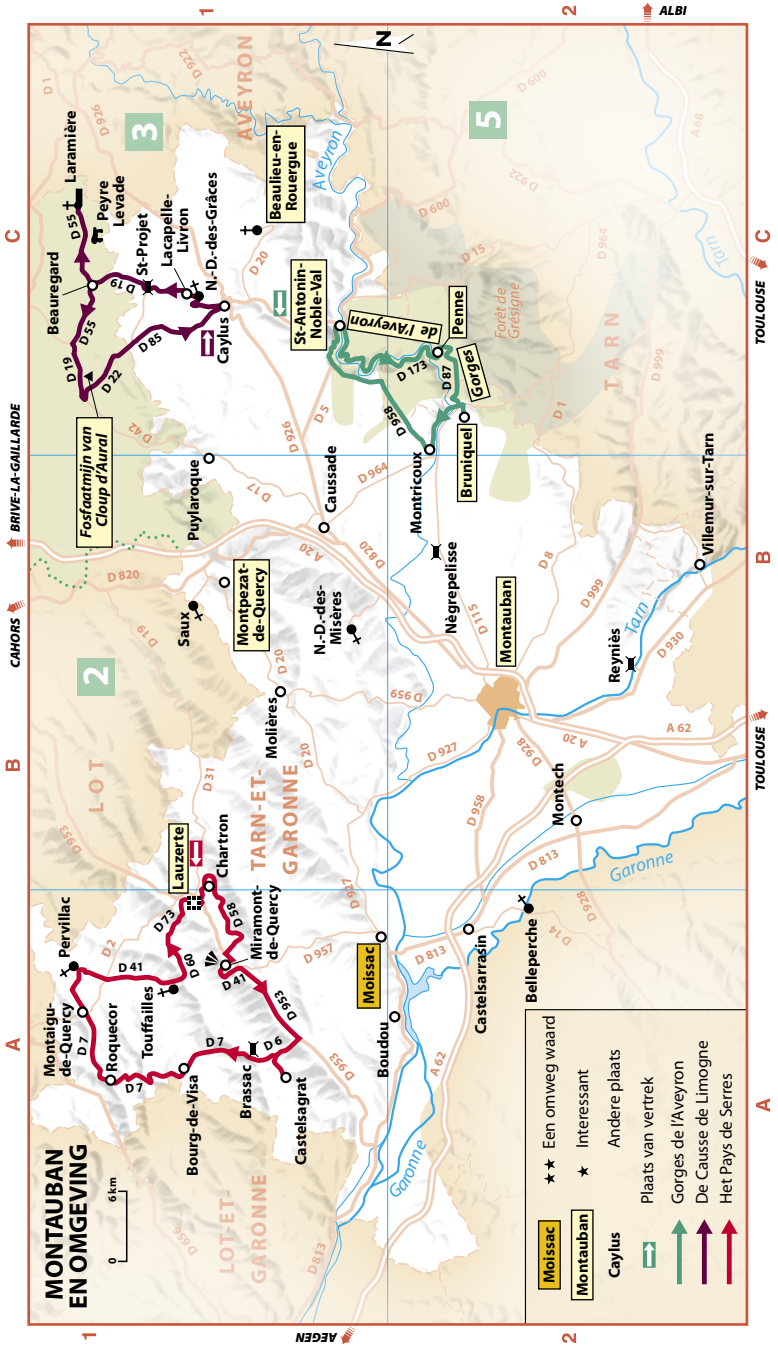
De rivieren Tarn en Lot bieden talloze vaarmogelijkheden.

Georganiseerde boottochten Tocht met een trekschuit in

Castres – Zie 'Adresboekje' Castres, blz. 402.

Pleziervaart – Tocht op het Canal des Deux-Mers en op de Tarn: zie 'Adresboekje' Moissac en Albi, blz. 389. Met een bootje stroomafwaarts door de Gorges du Tarn, van La Malène tot het Cirque des Baumes: zie 'Adresboekje' Gorges du Tarn, blz. 318

MONTAUBAN EN OMGEVING

Montauban en omgeving **6**

Michelinkaart 337 – Tarn-et-Garonne (82)

▶ MONTAUBAN★	450
▶ MOISSAC★★	460
▶ BRUNIQUEL★	467
▶ SAINT-ANTONIN-NOBLE-VAL★ EN RONDRIT	470
▶ CAYLUS EN RONDRIT	475
▶ CAUSSADE	480
▶ MONTPEZAT-DE-QUERCY★	483
▶ LAUZERTE★ EN RONDRIT	486

Montauban

59.982 inwoners – Tarn-et-Garonne (82)

Montauban ligt op de grens tussen de heuvels van de Bas Quercy en de vruchtbare alluviale vlakten van de Garonne en de Tarn. Deze bastide is het hele jaar door een levendige stad en verdient zeker een bezoek, al was het maar om de oude wijken van roze baksteen en het uitzonderlijke, aan Ingres gewijde museum te bekijken, of om over de 14de-eeuwse Pont Vieux te wandelen. En het is een goede uitvalsbasis voor een 'proefrit' door de wijngaarden van de Frontonnais, wat meer naar het zuiden.

ADRESBOEKJE: BLZ. 458

Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – 4 r. du Collège
- espl. des Fontaines - 82000

Montauban - ☎ 05 63 63 60 60 -
www.montauban-tourisme.com -
juli-aug.: 9.30-18.30, zo, feestd.
10.00-12.30 u; mei-juni en sept.-
okt.: dag. beh. zo, feestd. 9.30-
12.30, 14.00-18.30 u; rest v.h. jaar:
dag. beh. zo, feestd. 9.00-12.30,
13.30-18.00 u.

Rondleidingen – ☎ 05 63 63 60 60 -
www.montauban-tourisme.com -
Montauban draagt het label 'Ville d'Art
et d'Histoire' en organiseert diverse
stadswandelingen onder leiding van
door het ministerie van Cultuur en
Communicatie gecertificeerde gidsen
(1.30 uur, € 6, tot 18 jaar € 4) - vraag inl.
bij het toeristenbureau.

LIGGING

Regiokaart B2 (blz. 448). Ca. 50 km
noordelijk van Toulouse aan de A20.

PARKEREN

Rijdt u Montauban vanaf het zuiden
(Toulouse) of westen (Agen) binnen:
volg eerst de Tarn en neem dan de
Rue de la Mandoune, die naar de Espl.
des Fontaines (parkeerterrein) leidt.

AANRADERS

Het Musée Ingres, de Place Nationale
in het oude Montauban.

PLANNING

Neem een dag voor het oude Mon-
tauban en de musea, en een extra
dag om de omgeving te verkennen.

MET KINDEREN

La Tome du Ramier (boerderij met
kaasmakerij, picknick, spelletjes enz.).

Montauban, aan de oever van de Tarn
J.-M. Barrère/hemis.fr

Wandelen Plattegrond (blz. 453)

★ HET OUDE MONTAUBAN

★★ Place Nationale

Dit plein, de ziel en tegelijkertijd het zenuwcentrum van Montauban, werd vroeger omringd door huizen die op houten *couverts* rustten. Na twee opeenvolgende branden werden de arcaden in de 17de eeuw door Levesville en Campmartin uit Toulouse herbouwd in baksteen. Deze nieuwe arcaden met ogiefbogen vormen nu een dubbele voetgangersgalerij: de binnenste was bestemd voor gewone voetgangers, de buitenste voor handelaars. De fantasievolle details en warme kleuren van de baksteen verzachten de wellicht wat strenge aanblik van het plein, zonder afbreuk te doen aan de harmonie van het geheel.

In de vier hoeken van het plein zit een doorgang naar de omliggende straten. Op de hoek van de Rue Malcousinat is op de eerste pilaar een standaardmeter van de lakenfabrikanten te zien. Hoewel hij niet van platina was (zoals voorgeschreven in de lakenhandel), gold hij toch een hele tijd als norm! Iedere ochtend wordt het plein opgevrolijkt door een kleurrijke, drukbezochte markt. *Verlaat het plein in westelijke richting naar de Rue Cambon.*

Het **Hôtel Lefranc de Pompignan (M)** heeft een fraai bakstenen **portaal**★. Op de binnenplaats van nr. 12 (*doorlopen tot het hek*) is een charmante houten galerij te zien die op een stenen colonnade rust. Deze behoorde tot de protestantse academie die in 1598 door Hendrik van Navarra werd gesticht. *Ga aan het einde van de straat linksaf, en neem daarna opnieuw de straat links.*

Place Léon-Bourjade (6)

Vanaf het terras van de brasserie mooi uitzicht op de Pont-Vieux en de Tarn. *Wandel tot aan de Tarn.*

Pont Vieux

De brug is begin van de 14de eeuw gebouwd met baksteen, naar een ontwerp van Étienne de Ferrières en Mathieu de Verdun. De 205 m lange brug overspant de Tarn met zeven bogen op pijlers die door stroombrekers worden beschermd. Door de hoge arcaden kan het water van de Tarn zelfs bij hoogwater gemakkelijk wegstromen. De Pont Vieux dateert uit dezelfde tijd als de Pont Valentré in Cahors en is eveneens versterkt.

PROTESTANTISME VERSUS KATHOLICISME

De inwoners van Montauriol konden vroeger maar moeilijk samenleven met de abt van het plaatselijke benedictijnenklooster. Omdat ze zijn machtsmisbruik beu waren, zochten ze bescherming bij de graaf van Toulouse, Alphonse Jourdain. Die stichtte in 1144 een stad op de rechteroever van de Tarn, die hij talrijke voorrechten gaf. Daardoor stroomden de bewoners van Montauriol toe, en droegen zo bij tot de bloei van de nieuwe plaats, het latere Montauban, dat zich al snel tot het protestantse geloof bekeerde. Een reactie van katholieke zijde mocht niet baten: in 1570 werd Montauban als protestantse vrijplaats erkend. Hendrik van Navarra bracht zware versterkingen aan en afgevaardigden van alle protestantse kerken van Frankrijk kwamen driemaal in Montauban bijeen om er te vergaderen. Met de komst van Lodewijk XIII zetten de katholieken de tegenaanval in. In 1621 werd Montauban belegerd door twintigduizend soldaten. Montauban wist de aanvallen echter af te slaan. Na een beleg van drie maanden droop de koning af. Dit succes bleek echter van korte duur. Na de inname van La Rochelle in 1628 bleef Montauban als laatste bolwerk van het protestantisme over, en al snel werd de stad weer belegerd door de troepen van Lodewijk XIII. Montauban gaf zich dit keer zonder slag of stoot gewonnen en bejubelde de koning en kardinaal Richelieu. De versterkingen werden afgebroken en Lodewijk schonk de hugenoten genade.

★ Musée Ingres

9r. de l'Hôtel-de-Ville - gesl. wegens restauratie, geplande heropening eind 2019 - een tijdelijke presentatie van de collectie is te zien in de Chapelle de l'Ancien Collège (zie www.museeingres.montauban.com). Dit museum heeft zijn plekje gevonden in het voormalige bisschoppelijke paleis, dat in 1664 verrees op de plek waar eerst twee burchten stonden. De eerste burcht, het zogenoemde 'Château-bas' ('het lage kasteel'), werd in de 12de eeuw door de graaf van Toulouse gebouwd. Hij werd in 1229 ontmanteld en een eeuw later in opdracht van de Zwarte Prins vervangen door een andere burcht, waarvan enkele zalen bewaard zijn gebleven. Het huidige paleis werd tijdens de Franse Revolutie bij de opheffing van het bisdom door de stad aangekocht en in 1820 als museum ingericht. Het is een indrukwekkend, sober bouwwerk van roze baksteen, waarvan het hoofdgebouw wordt geflankeerd door twee paviljoenen.

De **eerste verdieping** is de trekpleister van het museum, want daar wordt het **werk van Ingres** tentoongesteld. De typische Franse plafonds en ingelegde vloeren vormen een prachtig decor voor de kunstwerken van deze meester. Na de zaal die is gewijd aan de klassieke traditie bij Ingres – met een schitterende compositie van *Jezus tussen de schriftgeleerden*, die hij op 82-jarige leeftijd voltooide – volgt een grote zaal met talrijke schetsen, studies en **portretten**, geïnspireerd op de Italiaanse renaissance. Hier hangen ook de *Droom van Ossian*, een groot doek uit 1812 dat bestemd was voor de slaapkamer van Napoleon in Rome, en *Roger die Angélique bevrijdt*, een ovaalvormige replica van het origineel in het Louvre. Werk van David, Chassériau, Géricault en Delacroix vervolledigt de tentoonstelling, en in een vitrine worden persoonlijke bezittingen van de opvliegende Ingres tentoongesteld (waaronder zijn verfdooos en geliefde viool). Tot slot kunt u een deel van de vierduizend **tekeningen** bewonderen, die de grootste schat van het museum vormen en in wisselende exposities worden getoond.

Op de **benedenverdieping** is een grote zaal gewijd aan de beeldhouwer **Émile-Antoine Bourdelle** (1861-1929) en diens artistieke ontwikkeling. Hier staan

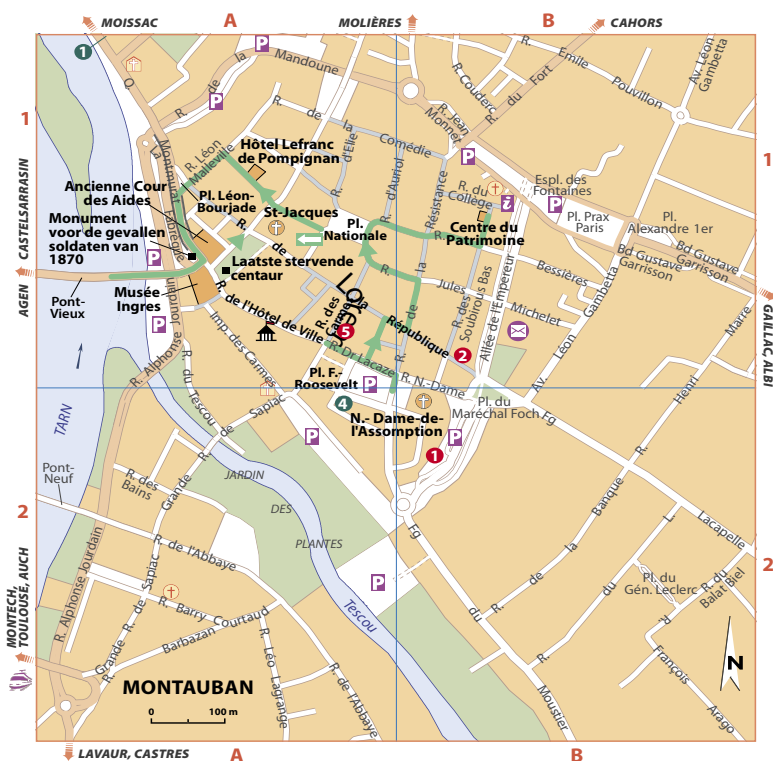
MONTAUBAN

onder andere *Heracles* de boogschutter, een beeld van gepatineerd gips, en borstbeelden van Beethoven, Rodin, Léon Cladel en natuurlijk Ingres, naast andere, bronzen beelden, zoals *De nacht* en *De oude Rembrandt*. In een van de zalen is werk bijeengebracht van de Montalbaanse schilder Armand Cambon (1819-1885), een leerling van Ingres.

In het intact gebleven **souterrain** van de vroegere 14de-eeuwse burcht zijn over twee verdiepingen zeven fraaie, gewelfde zalen gewijd aan **archeologische vondsten, lokale geschiedenis** en **kunstnijverheid** en worden wisselende expositie gehouden. De vroegere **wapenzaal**, ook Salle du Prince-Noir genoemd, bevat een middeleeuwse glyptothek en twee fraaie schouwen met het wapen van Cahors (15de eeuw). De Salle Jean-Chandos herbergt bronzen beelden, terracotta's uit de oudheid en een Gallo-Romeinse **mozaïek** uit Labastide-du-Temple en noordwesten van Montauban.

In de **Salle François-Desnoyer** zijn de belangrijkste werken bijeengebracht van deze in Montauban geboren schilder (1894-1972), die in Sète woonde. Let vooral op *La Fête à Carmaux*, met fauvistische inslag, en *Le Port de Moguiriec*, dat naar het kubisme neigt. Ook is er een mooie collectie **aardewerk** uit de regio te zien (Montauban, Auvillar).

Tegenover het Musée Ingres, aan de rand van de Square du Général-Picquart,

OVERNACHTEN

Abbaye des Capucins 1
L'Hôtel du Commerce 4

UIT ETEN

Les Délices Gascon 5
Du bruit en cuisine 1

Les Terrasses
de l'Empereur 2

Kunstenaars uit Montauban

INGRES EN DE PASSIE VOOR KUNST

Een begenadigd tekenaar

Jean Auguste Dominique Ingres werd in 1780 in Montauban geboren. Van zijn vader, een decorateur, kreeg hij een stevige basisopleiding in de muziek en de schilderkunst. Ingres kreeg vervolgens in Toulouse les van de schilder Roques in diens atelier, en later ging hij in de leer bij David, in Parijs. Hij reisde veel door Italië, waar hij de stilistische basis legde voor zijn werk: een realistische weergave met veel oog voor detail en een puurheid van lijnen in de tekeningen. Ingres is vooral bekend vanwege zijn portretten en naakten. Op 21-jarige leeftijd won hij de Grand Prix de Rome en bleef toen bijna twintig jaar in Italië. In 1835 keerde hij daar terug om leiding te geven aan de Académie de France in Rome (Villa Medici). In 1840 maakte hij furore met *Stratonice* (waarvan Montauban een latere versie bezit) en keerde hij terug naar Parijs. Hij heropende het atelier dat hij in 1824 al had ingericht en leidde daar een hele generatie kunstenaars op. Bij zijn dood in 1867 liet hij zijn geboortestad een oeuvre van duizenden werken na, die nu worden beheerd door het Musée Ingres.

Een talentvolle violist

Ingres was gefascineerd door harmonie, hetgeen hij ook tot uiting bracht wanneer hij muziek maakte. Zijn muzikale opvoeding liet bij Ingres een grote liefde voor de viool na. In zijn jeugd was hij zelfs lid van het Orchestre du Capitole de Toulouse. De viool bleef zijn hele leven lang zijn grootste passie, al kon hij er slechts af en toe tijd voor maken. Een hobby wordt daarom in het Frans een *violon d'Ingres* genoemd.

Een indrukwekkend oeuvre

Het Musée Ingres is gevestigd in het voormalige bisschoppelijk paleis. De eerste doeken werden hier al in 1843 opgehangen. De schilder schonk in 1851 56 doeken aan het museum en bij zijn dood in 1867 liet hij nog eens 4000 tekeningen, een twintigtal schilderijen en tal van persoonlijke voorwerpen na aan het museum. Een volledige verdieping is ingericht met werk van Ingres, naast kunstwerken van andere grootheden zoals David, Géricault, Delacroix, schilderijen uit de 17de-18de eeuw en beelden van Antoine Bourdelle.

ENKELE BEROEMDHEDEN...

Ook de wieg van **Antoine Bourdelle** (1861-1929) stond in Montauban. Deze kunstenaar had veel te danken aan zijn leermeester Rodin. In zijn composities wist hij een mannelijke houding, eenvoudige lijnen en verheven gevoelens op onnavolgbare wijze te verenigen. *Heracles de boogschutter*, te zien in het Musée Bourdelle in Parijs, is een van zijn meesterwerken. Het museum bezit ook talrijke studies en fragmenten van het *Monument aux Combattants et Défenseurs du Tarn-et-Garonne de 1870-1871*, dat in 1895 door de stad Montauban werd besteld. Een andere Franse beroemdheid die hier werd geboren, is televisiejournalist, regisseur en auteur **Philippe Labro**. In *Le Petit Garçon* vertelt Labro over zijn jeugd in Montauban tijdens de bezetting. En hoewel hij wellicht minder bekend is bij het grote publiek dan de drie anderen, verdient ook **Robert Lapoujade** hier een vermelding. Deze schilder en cineast schreef een indrukwekkend oeuvre bij elkaar en regisseerde een aantal cultfilms, waaronder *Le Socrate* (1971) en *Le Sourire vertical* (1973).

staat de prachtige **Laatste stervende centaur**★ (E), een massieve bronssculptuur van Bourdelle uit 1914. Het **monument voor de gevallen soldaten van 1870** (K) aan de Quai de Montmurat bij de Pont-Vieux toont het architectuurgevoel van de kunstenaar.

Ancienne Cour des Aides (B)

Dit fraaie gebouw uit de 17de eeuw, waarvan de voorgevel in de 19de eeuw werd vernieuwd, biedt onderdak aan het Musée d'Histoire Naturelle.

Musée d'Histoire Naturelle – 2 pl. Antoine-Bourdelle - ☎ 05 63 22 13 85 - www.museum.montauban.com - ♿ - 10.00-12.00, 14.00-18.00, zo 14.00-18.00 u - gesl. ma, feestd. - € 3,50 (tot 18 jaar gratis).

In meerdere ruimten wordt een gevarieerde zoölogische collectie getoond. Vooral de ornithologische verzameling is bijzonder uitgebreid: vierduizend exemplaren, waaronder exotische vogels als de papegaai, de kolibrie en de paradijsvogel. Diorama's tonen vier natuurlijke milieus: een tuin, een weiland, een vochtig gebied en een bos.

Église Saint-Jacques

Deze imposante kerk werd tijdens de godsdienstoorlogen versterkt. De kogelgaten van de belegering van 1621 zijn nog te zien in de gevel onder de toren. In 1629, na de Contrareformatie, werd kardinaal Richelieu er plechtig ontvangen en kreeg de kerk de status van kathedraal, die ze behield tot 1739. De **klokkentoren** rust op een vierkante toren met machicolis en dateert uit de 13de eeuw.

Volg de Rue de la République langs de Église St-Jacques, tot aan de Rue des Carmes; volg die naar rechts.

Rue des Carmes (10)

Op nr. 24 staat het **Hôtel Mila de Cabarieu**, met een interessante architectuur: een portiek van roze baksteen met korfbogen.

Neem rechts de Rue de l'Hôtel-de-Ville.

Rue de l'Hôtel-de-Ville (31)

In deze straat staat onder andere het Hôtel Sermet-Deymie (18de eeuw), ook bekend onder de naam 'Duval de Monmilan', dat een zeer karakteristiek portaal heeft met vier Ionische zuilen.

Loop terug en neem de Rue du Dr-Lacaze.

Cathédrale Notre-Dame-de-l'Assomption

Dit klassieke, 18de-eeuwse gebouw met ruime afmetingen symboliseert de almacht van het katholicisme en het einde van het protestantisme in Montauban. Langs de voorgevel loopt een indrukwekkende zuilengalerij waarop de kolossale beelden van de vier evangelisten staan, kopieën van de originele beelden in de kathedraal. Binnen, in de linkerarm, hangt een beroemd schilderij van Ingres, *De gelofte van Lodewijk XIII*: de koning wendt zich naar Maria met het kindje Jezus in haar armen en biedt haar zijn staf en kroon aan als symbolen van zijn koninkrijk.

Place Franklin-Roosevelt (66)

De gedeeltelijk overwelfde passage van het Vieux-Palais, naast het gebouw met kariatiden (zie de afbeelding in het 'ABC van de architectuur', blz.85), verbindt twee binnenplaatsen van patriciërshuizen in renaissancestijl. Ze leidt naar nr. 25 van de **Rue de la République**.

Ga terug naar de Place Nationale via de Rue de la Résistance en sla links de Rue Michelet in naar de Rue du Collège.

Centre du Patrimoine

2 r. du Collège - ☎ 05 63 63 03 50 - www.centredupatrimoine.montauban.com - ♿ - 10.00-12.30, 14.00-18.00 u - gesl. zo, feestd. - gratis.

Dit centrum, gevestigd in het voormalige jezuïetencollege, presenteert talrijke kunstvoorwerpen en gereedschappen afkomstig van andere stadsmusea (waaronder het voormalige Musée du Terroir). De collecties schetsen een beeld van de architectuur, het erfgoed en de geschiedenis van Montauban. Naast een permanente tentoonstelling organiseert het centrum rondleidingen in andere musea en stadswandelingen.

In de omgeving Regiokaart (blz. 448)

Montech B2

📍 14 km naar het zuidwesten via de D928.

📍 R. de l'Usine - 82700 Montech - ☎ 05 63 64 16 32 - www.cc-garonne-canal.fr - juli-aug.: 9.30-12.30, 14.00-19.30 u; mei-juni en sept.: 9.00-12.30, 14.00-19.00 u; rest v.h. jaar: dag. beh. zo 9.00-12.00, 13.30-17.30, za 9.00-12.00, ma 13.30-17.30 u - gesl. bep. feestd.

Behalve enkele vakwerkhuisen heeft Montech de 15de-eeuwse **Église Notre-Dame-de-la-Visitation**, met een 46 m hoge klokkentoren in de stijl van Toulouse.

★ **Waterhelling** – Deze wereldprimeur van Jean Aubert werd voor het eerst toegepast in 1974, in het kanaal dat evenwijdig loopt aan de Garonne, en maakt het versassen van een boot langs trapsgewijze kanaalvakken overbodig: het schip vaart een soort waterbak in, die met behulp van twee diesellocomotieven door een 443 m lange goot over een helling van 3% omhoog geduwd wordt. Boven vaart het schip de waterbak weer uit. De operatie duurt 20 minuten, wat een tijdsbesparing van 45 minuten oplevert ten opzichte van het schutten via de vijf sluizen. Bij de afdaling worden alle handelingen in omgekeerde volgorde verricht. De helling was een uitkomst voor de binnenvaart. Helaas is de installatie, die geschikt was voor schepen tot 40 m, in 2002 defect geraakt. Hoewel u de waterhelling nog kunt bekijken, moeten schepen tegenwoordig weer gewoon door de vijf sluizen varen.

Abbaye de Belleperche in Cordes-Tolosannes A2

📍 Steek buiten Montech de Garonne over en neem daarna rechts de D26.

Deze abdij werd in de 12de eeuw gebouwd op de oevers van de Garonne, en behoorde een eeuw later tot de drie machtigste cisterciënzerabdijen in Zuid-Frankrijk. De kerk is vernield, maar de graanschuur, de refter, de galerijen en de kloostergang staan nog overeind. Binnen de muren worden tijdelijke tentoonstellingen gehouden, waarvan sommige refereren aan het hotelverleden van de abdij. Belleperche (letterlijk: 'mooi domein') zou binnenkort onderdak moeten geven aan een 'Centre des arts du goût et de la table', met in de collectie onder meer oude Chinese theeserviezen uit de 7de tot de 20ste eeuw.

Château de Reyniès B2

📍 Verlaat Montauban zuidwaarts via de D21 richting Villemur-sur-Tarn. Alleen van buiten te bezichtigen. ☎ 05 63 64 04 02 - juli-sept.: 10.00-12.00, 14.00-18.00 u; rest v.h. jaar: vraag inl. - wo gesl. - gratis.

Dit bakstenen bouwwerk wordt omlijst door drie ronde hoektorens, waardoor het driehoekig is. In 1289 werd hier een burcht gebouwd, die tijdens het beleg van 1622 werd verwoest omdat de eigenaars, de familie Latour de Reyniès, zich tot het protestantisme hadden bekeerd. Het huidige kasteel werd in 1650

Place Nationale, Montauban

Zoonar/B. Boens/Zoonar GmbH RM/age fotostock

gebouwd en in 1786 met een verdieping verhoogd. De noordoostelijke gevel toont een opmerkelijke constructie: de twee ronde torens flankeren twee uitstekende delen van het gebouw aan weerszijden van de ingang (driehoekig fronton boven de deur). De zuidgevel, die uitkijkt over de Tarn, vertoont een mooi lijnenspel. In een zaal in de oosttoren worden schilderijen tentoongesteld. Aan de westzijde biedt een portaal met korfboog toegang tot de gewelfde kelders, die uit de 13de eeuw dateren.

Villemur-sur-Tarn B2

▶ 23 km ten zuidoosten. Voorbij de oude bastide Villebrumier begint de D87 te klimmen. De weg komt uit in Villemur.

📍 **Toeristenbureau Val'Aïgo** – 1 r. de la République - 31340 Villemur-sur-Tarn - ☎ 05 34 27 97 40 - www.valaigo.fr/tourisme - mei-aug.: dag. beh. ma 10.30-12.30, 14.30-18.30, zo 10.00-12.30 u; april en sept.: vr-za 10.30-12.30, 14.30-18.30, zo 10.00-12.30 u - gesl. feestd.

Boven het vestingstadje, in het hart van de wijngaarden van Fronton, verrijst de gotische Tour du Vieux-Moulin, het enige wat nog rest van de versterkingen. De oude dorpskern is opgetrokken uit baksteen en heeft zijn 14de- en 19de-eeuwse kerk bewaard, evenals de 'Greniers du Roy' (koninklijke voorraadschuur) uit de 17de eeuw. De wandelroutes in het canton Villemur zijn bezaaid met duiventillen en bakstenen waskuipen.

Vanuit Villemur vertrekt een **groene route** van 8 km, die parallel loopt aan een oude spoorlijn.

MONTAUBAN: ADRESBOEKJE

OVERNACHTEN

WAT MEER LUXE

4 L'Hôtel du Commerce – A2 – 9 pl. F.-Roosevelt - ☎ 05 63 66 31 32 - www.hotel-commerce-montauban.com - ♿ - gesl. kerstvak. - 27 kamers € 63/82 - ☎ € 9. Dit hotel op het plein bij de kathedraal houdt de traditionele kunst van de gastvrijheid in ere. Het gebouw is in 2015 volledig gerenoveerd, waarbij de gezellige, warme sfeer zorgvuldig bewaard bleef.

PURE VERWENNERIJ

1 Abbaye des Capucins – A1 – 6-8 quai de Verdun - ☎ 05 63 22 00 00 - www.hotel-montauban-restaurant-spa-reunion.com - ♿ - ☎ € 17 - bistro 's middags ma-vr, 's avonds ma-za, half juli-half aug. dag. beh. za-middag - ✂ lunchmenu € 21/26 - € 39/49. Deze abdij uit de 17de eeuw, met zijn inpandige kloostergang en hoge cipressen, biedt een rustgevende ambiance aan de rand van de stad. Moderne kamers met veel hout. Buitenzwembad op de tweede binnenplaats. De gasten mogen gratis gebruikmaken van de spa.

UIT ETEN

GOEDKOOP

5 Les Délices Gascon – A1 – 7 r. des Carmes - ☎ 05 63 20 35 07 - gesl. 's avonds en zo-ma - € 17. Deze vroegere bakkerij is tegelijk delicatessenwinkel en bistro. De buurtbewoners zijn de trouwste klanten. Heerlijke salades en uitstekende confit de canard, die elke ochtend wordt bereid. Twee mooie zalen, in een daarvan brandt 's winters een knappend haardvuur. 's Zomers staat er een terras in de voetgangersstraat.

WAT MEER LUXE

Au Fil de l'Eau – Buiten de plattegrond - 14 quai du Dr-Lafforgue - ☎ 05 63 66 11 85 - www.aufildeleau82.com - gesl. zo-ma - lunchmenu's € 15/17,90 - € 24/58. Achter de gevel van dit oude huis in een rustige straat schuilt een ruime eetkamer met een hedendaags en warm interieur. Traditionele gerechten en ruime keus uit goede streekwijnen.

2 Les Terrasses de l'Empereur – B1 - 2 r. de la République - ☎ 05 63 20 41 59 - gesl. di-avond en zo-avond, ma - € 18/23, à la carte € 30/40. Dit recent geopende restaurant van Hervé Daumy, in het hart van de stad, biedt een klassieke, verfijnde en uitgebalanceerde keuken op basis van eerste klas producten. Perfecte ontvangst en bediening. 's Zomers aangenaam terras.

1 Du Bruit en Cuisine – B2 - 12 allée Mortarieu - ☎ 05 63 91 19 25 - www.dubruitencuisine.fr - gesl. ma en di - lunchmenu € 21/40 - € 39/55. Een adres dat het gastronomische landschap van de stad verjongd heeft. Een dynamisch team verzorgt vrolijke, kleurrijke gerechten, die buiten de gebaande paden durven te treden. Dit goede initiatief is veelbelovend en ondanks enkele imperfecties zeker toe te juichen. Mooi terras.

In de omgeving

Bistrot Constant – Buiten de plattegrond - 25 r. de L'Usine - 82700 Montech - 13 km zuidwestelijk van Montauban via de D928 - ☎ 05 63 24 63 02 - www.maisonconstant.com - lunchmenu € 19/23 - € 33/37. De kenmerkende sluiswachterswoning aan het Canal de Garonne herbergt tegenwoordig een Fransers dan Franse bistro. Op het menu staan

aardappelen met varkenspoot, zuurkool en *millefeuilles*: de grote klassiekers, helemaal volgens de regels der kunst bereid!

EEN TUSSENDOORTJE

Crumble Tea – 25 r. de la République, passage du Vieux-Palais - ☎ 05 63 20 39 43 - ma 10.00-14.30, di-za 10.00-18.00 u - gesl. 2 weken in aug. en van 28 dec. tot 3 jan. Dit leuke theehuis ligt in een onopvallende passage en is niet zo makkelijk te vinden. Eenvoudige inrichting: bakstenen muren, ramen, schilderijtjes, een binnenpleintje met lichtroze huizen. Op de kaart prijken zelfbereide hartige en zoete taarten.

WINKELEN

La Tome du Ramier – 2250 rte de St-Étienne - ☎ 05 63 03 14 49 - www.lafermeduramier.com - dag. beh. zo 9.00-13.00, 15.00-18.30 u - bezoek aan de boerderij: wo en za 16.00 u - € 4. Deze familieboerderij is het hele jaar door geopend. Gasten kunnen zien hoe de koeien worden gemolken en een kijkje nemen in de kaasmakerij en de kelder. Daar liggen 4000 tomme- en fonduekazen te rijpen. Kaasproeverij en -verkoop.

Alexandres – 2 r. Dr-Lacaze en 117 fg Lacapelle - ☎ 05 63 20 60 77 - ☎ 05 63 91 25 53 - www.patisserie-alexandres.fr - di-vr 9.00-12.00, 15.00-19.30, za 9.00-13.00, 15.00-19.30, zo 9.00-12.30 u. Patisserie Alexandres is beroemd om zijn *absolu* (amandebiscuit, krokante praliné, crème brûlée, chocolade en caramel), om zijn *baccarat* (macaron, knapperige pistache, verse frambozen), zijn *paris-brest* en *mille-feuilles*. Tevens theesalon.

In de omgeving

Cave de St Sardos – 2 chemin de Naudin - 82600 Saint-Sardos - 28 km

zuidwestelijk van Montauban via de D928, richting Montain, en de D55 - ☎ 05 63 02 52 44 - www.cave-saint-sardos.com - di-vr 9.00-12.00, 14.00-18.00, za 9.00-12.30, ma 14.00-18.00 u - gesl. zo. Appellation van 110 ha (waarvan 25 ha biologisch), die een bezoek waard is. Het is de enige wijngaard in Frankrijk die syrah en tannat combineert (soms aangevuld met merlot of cabernet), wat intense wijnen oplevert, soms zelfs met een mooie complexiteit. Wij adviseren de Cadis en de Terra, met een goede dichtheid en fijn aroma.

SPORT EN ONTSPANNING

Van de Port Canal in Montauban kunt u naar het Canal des Deux Mers fietsen: een 10 km lange *voie verte* langs het **Canal de Montech**. Ontdek de Vallée de l'Aveyron door de **véloroute** te volgen, die doorloopt tot aan Laguépie (85 km). www.montauban-tourisme.com.

EVENEMENTEN

Montauban en Scènes – www.montauban-en-scenes.fr - eind juni-half juli. Multidisciplinair festival met muziek, toneel, dans, humor, straatkunst en workshops.

Les 400 Coups – www.montauban-festivites.com - ☎ 05 63 63 60 60. Eind aug.-begin sept. Optocht met praalwagens.

Bienvenue à la Campagne – www.montauban-tourisme.com. - aug. Lokale producenten, dieren van de boerderij en allerlei streekgerechten.

Saveurs et Senteurs du Frontonnais in Fronton – ☎ 05 61 82 46 33. Derde za, zo in aug. - 25 km zuidelijk van Montauban. Drie dagen wijnfeest met meer dan 80 wijnbouwers en ambachtslui. Er is ook een avondmarkt. ☎ 05 61 82 46 33.

Vertaling	Alexander van Kesteren, Marieke van Ommeren, Karin Snoep, Eric Stribos
Eindredactie	Karin Evers, Frans van der Heijden
Opmaak	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Richard Semik/Shutterstock.com
Oorspronkelijke titel	Lot Aveyron Vallée du Tarn
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Hoofdreductie	Luc Decoudin
Redactie	Luc Decoudin, Frédéric Denhez, Anne Duquénoy, Rebecca Edou, Sophie Fréret, Serge Guillot, Corinne Langlois, Florent Leclercq, Sophie Lheraud, Emmanuelle Maisonneuve, Laurence Michel, Madeleine Parpet, Béatrice Peyret-Vignals, Pierre Plantier, Magali Triano, Stéphanie Vinet
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan, Sandro Borel
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Claire Chaudat, Cristian Constantin, Iulia-Elena Costache, Denis Rasse, Alain Robert, Costina-Ionela Tarcea Stadsplattegronden: © MICHELIN en © 2006-2017 TomTom. All rights reserved.
Met dank aan	Anna Crépin (Lot Tourisme), Lauriane Donzelli (Agence de Développement Touristique de Tarn-et-Garonne), Christian Rivière (Tarn Tourisme)

© Michelin

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2019

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Postbus 23202
1100 DS Amsterdam Zuidoost
info@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2019/45/479 - NUR 512
ISBN 978 94 014 5715 6

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.